პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

თბილისის სტალინელი

ი. ბ. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პარტიული კომიტეტის, რექტორატის, კომკავშირის კომიტეტის, ადგილკომისა და პროფკომის ორგანო

Авлабарда Сталинели — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМ, профкома и месткома Тбилисского государственного университета имени И. В. СТАЛИНА

№ 25 (339) | გამოცემის მეცხრე წელი | პარასკევი, 15 სექტემბერი, 1961 წ. | ფასი 2 კაპ.

ახალი ამოცანების წინაშე

ახალი სასწავლო წლის დაწყებასთან ერთად მუშაობა განაახლა უნივერსიტეტის სტუდენტთა სამეცნიერო საზოგადოებამაც. საზოგადოების წრეებში დაიწყო გამგეობათა ანგარიშგება-არჩევნები. ეს მეტად პასუხსაგები საქმეა და მისი მაღალ დონეზე ჩატარება წინაპირობა იქნება ახალი სასწავლო წლის მანძილზე საზოგადოების ნაყოფიერი მუშაობისა.

გამგეობის არჩევისას ყურადღება უნდა მიექცეს წრის განვლილ მუშაობას. უნდა გავითვალისწინოთ ამ მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებანი და საქმე მივანდოთ ისეთ ამხანაგებს, რომელთაც შესწევთ უნარი წარმატებით წარმართონ სამეცნიერო-ორგანიზაციული მუშაობა.

საერთოდ, გასული წელი უნივერსიტეტის სამეცნიერო საზოგადოებისათვის მეტად ნაყოფიერი და შინაარსიანი იყო. საზოგადოების 49 წრეში წაკითხულია 600-ზე მეტი მოხსენება, მათი საუკეთესო ნაწილი (219 მოხსენება) გატანილია სტუდენტთა XXIII სამეცნიერო კონფერენციაზე, რომელიც მიეძღვნა საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისა და საქართველოს კომუნისტური პარტიის შექმნის 40 წლისთავს.

საიუბილეო კონფერენციამ ცხადყო სამეცნიერო საზოგადოების მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესება. გამოირკვა, რომ საზოგადოებას მოუზიდავს სტუდენტთა ფართო მასები, რომლებიც ნაყოფიერ მუშაობას ეწევიან წრეებში. ასეთი სტუდენტების რიცხვი თანდათან იზრდება. უმჯობესდება მათი მოხსენებებისა და ნაშრომების ხარისხი. განვლილ კონფერენციაზე, წინა წლებთან შედარებით, ნაკლები იყო დაბალხარისხოვანი რეფერატების, ზედაპირულად დამუშავებული ნაშრომების რიცხვი. მოხსენებათა უმეტესობა მათი ავტორების დამოუკიდებელი კვლევისა და დაკვირვების შედეგს წარმოადგენდა.

საუნივერსიტეტო კონფერენციას წინ უძღოდა ზოგიერთი თემატური კონფერენცია, რომელიც ცალკეულ ფაკულტეტთა ინიციატივით ეწყობოდა. ასეთი კონფერენციები ჩატარდა, მაგალითად, ისტორიის, ფილოლოგიისა და სხვა ფაკულტეტებზე. საჭიროა ფაკულტეტების სტუდენტთა სამეცნიერო საზოგადოებათა საბჭოებმა უფრო ხშირად იზრუნონ ასეთი კონფერენციების მოწყობისათვის, რაც სამეცნიერო საზოგადოების მუშაობას უფრო მრავალფეროვანს გახდის.

ჩვენი ქვეყნის უნივერსიტეტების სტუდენტთა სამეცნიერო საზოგადოებების მუშაობაში დამკვიდრდა ტრადიცია — სამეცნიერო კონფერენციებზე მონაწილეობის მისაღებად მიიწვიონ სტუდენტები სხვა რესპუბლიკების უნივერსიტეტებიდან. გასულ წელს ჩვენი საზოგადოების 30 წევრი მოკავშირე რესპუბლიკების უმაღლეს სასწავლებლებში იყო მივლინებული ასეთ კონფერენციებზე. თავიანთი წარმომადგენლები გამოგზავნეს აღნიშნულმა უნივერსიტეტებმა ჩვენს კონფერენციაზეც, რამაც უდავოდ კიდევ უფრო განამტკიცა ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა უნივერსიტეტების სტუდენტთა შემოქმედებითი თანამეგობრობა.

საქმის მაღალ ორგანიზებულ დონეზე დაყენებას შარშან ხელი შეუწყო საზოგადოებაში გაწეულმა მუშაობამ. შემოღებულია რიგი სიახლე მუშაობის ორგანიზაციის გასაუმჯობესებლად. აქედან, პირველ რიგში, უნდა დავასახელოთ წრის ჟურნალი, რომელშიც აღინიშნება წრის სხდომებზე სტუდენტთა დასწრება, წრის მუშაობის რეალური და სავარაუდო თემატიკა, წრის სხდომების ოქმები და ა. შ. ყოველივე ეს ზრდის წრის გამგეობის პასუხისმგებლობას, სტუდენტთა აქტივობას, აუმჯობესებს საქმის ორგანიზაციას.

შემოღებულია აგრეთვე ე. წ. პირადი ბარათი საზოგადოების წევრებისათვის, რომელიც ივსება საზოგადოების ყოველ წევრზე. მასში აღინიშნება წევრის მიერ წრის სხდომებსა თუ კონფერენციებზე წაკითხული მოხსენებები. პირადი ბარათები ინახება უნივერსიტეტის სტუდენტთა სამეცნიერო საზოგადოების საბჭოში. ეს კი საშუალებას იძლევა ზუსტი წარმოდგენა ვიქონიოთ საზოგადოების ამა თუ იმ წევრის მიერ გაწეული მუშაობის შესახებ.

ჩვენი საზოგადოების, ისევე როგორც საბჭოთა კავშირის ყველა უმაღლესი სასწავლებლის სტუდენტთა სამეცნიერო ორგანიზაციების მთავარ საკითხს წარმოადგენს თეორიული მუშაობის დაახლოება ცოცხალ პრაქტიკასთან. ამ მხრივ, ჩვენთან გასულ წელს ბევრი რამ გაკეთდა, მაგრამ ბევრიც გასაკეთებელი დარჩა და მას საზოგადოება მთელი პასუხისმგებლობით უნდა მოეკიდოს.

ჩვენთან ჯერ კიდევ სუსტად წარმოებს საწარმოო და პედაგოგიური პრაქტიკის მასალების დამუშავება, სუსტად ვაწარმოებთ საშეფო მუშაობას საწარმოებსა და საშუალო სკოლებში. ამის გამოსასწორებლად საზოგადოებაში შეიქმნა შესაბამისი სექტორები, რომლებიც შეისწავლიან ცალკეული წრეების სპეციფიკას და შეიმუშავებენ კონკრეტულ ღონისძიებებს მათი ჩაბმისათვის ამ საქმეში.

წინ არის მთელი სასწავლო წელი; საზოგადოებას მოუწევს სერიოზული მუშაობა უნივერსიტეტის სტუდენტთა კიდევ უფრო ფართო მასების ჩასაბმელად სამეცნიერო წრეებში, ამ წრეებში დამუშავებულ ნაშრომთა დონის ასამაღლებლად.

ახლა ჩვენი ამოცანაა ჩავატაროთ ანგარიშგება-არჩევნები ორგანიზებულად. განსაკუთრებული პასუხისმგებლობით მოვეკიდოთ წრეების გამგეობების არჩევნებს. გავითვალისწინოთ ამ გამგეობებში შეყვანილი ამხანაგების უნარი და შესაძლებლობები.

მეორე მხრივ, არჩევნები უნდა დამთავრდეს რაც შეიძლება მოკლე ვადაში. პარალელურად უნდა შევუდგეთ წრეების სამუშაო თემატიკის დაუყოვნებლივ შესრულებას. ყოველივე ეს საშუალებას მოგვცემს მაქსიმალურად გამოვიყენოთ სასწავლო წელი სამეცნიერო მუშაობისათვის.

საზოგადოებაში ორგანიზაციული საკითხების მალე მოწესრიგება საშუალებას მოგვცემს დროულად და ფართოდ გავშალოთ სტუდენტთა სამეცნიერო მუშაობა.

რ. გორდეზიანი,
თ.ს.უ. სტუდენტთა სამეცნიერო საზოგადოების საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე.

სტუდენტთა სამკითხველო დარბაზი მკითხველთა თავისუფალი დაშვებით

ახალ სასწავლო წელს უნივერსიტეტის სტუდენტებმა კარგი საჩუქარი მიიღეს. პირველ კორპუსში მათთვის მოეწყო სამკითხველო დარბაზი მკითხველთა თავისუფალი დაშვებით.

დარბაზს გააჩნია საკმაოდ მრავალრიცხოვანი წიგნის თაროები უნივერსიტეტის სტუდენტებისათვის საჭირო ყველა ძირითადი ლიტერატურით — მეცნიერების სხვადასხვა დარგში, იქვეა მოწყობილი პერიოდულ გამოცემათა კუთხეები. თაროებზე წიგნები განლაგებულია დარგობრივად, რაც სტუდენტებს მნიშვნელოვნად უიოლებს მათთვის საჭირო ამა თუ იმ წიგნის მონახვას. სტუდენტები მონახავენ რა მათთვის სასურველ ლიტერატურას, იქვე მუშაობენ დარბაზში, ხოლო მუშაობის დამთავრების შემდეგ საკონტროლო მაგიდაზე სტოვებენ წიგნებს, რომელთაც უკვე ბიბლიოთეკის თანამშრომლები აბრუნებენ შესაბამის თაროზე.

უნდა აღინიშნოს, რომ სამკითხველო დარბაზი მკითხველთა თავისუფალი დაშვებით დღემდე ჩვენს რესპუბლიკის არცერთ ქალაქსა და დაწესებულებაში არ ყოფილა მოწყობილი და ამდენად ჩვენი ბიბლიოთეკის ეს ახალი წამოწყება უთუოდ მისასალმებელია.

თავისუფალი დაშვება სტუდენტებს ხელს უწყობს მათთვის საინტერესო საკითხზე მეტი ლიტერატურის შერჩევაში და, ამდენად, ცოდნის კიდევ უფრო გაღრმავებაში. ამიტომაა, რომ ახლა სტუდენტები დარბაზის უფრო ხშირი სტუმრები არიან. ყველა საჭირო საკითხზე მათ ხათანადო კონსულტაციას უწევენ მორიგე ბიბლიოთეკრები — ზაირა სიხარულიძე, ციალა ელენტი, მერი რეხვიაშვილი და აგრაფინა შუბლაძე. სამკითხველო დარბაზში საგრძნობლად შეიმჩნევა სტუდენტ-მკითხველთა მხრივ დისციპლინის განმტკიცება, წიგნებისადმი ფაქიზად დამოკიდებულება.

წიგნის თაროების შევსების დროს სამკითხველო დარბაზის თანამშრომლები მხედველობაში იღებენ მკითხველთა მოთხოვნებს. ჯერჯერობით თაროებზე გატანილია 6 000-მდე წიგნი. ახლო ხანებში ეს რიცხვი ერთიორად და მეტად გაიზრდება.

სურათებზე: (ზევით) სტუდენტთა სამკითხველო დარბაზი. (ქვევით) დასავლეთ ევროპის ენებისა და ლიტერატურის ფაკ. II კურსის სტუდენტები (მარცხნიდან) ნ. მინაზარაშვილი და ლ. ჩხაიძე არჩევენ წიგნებს.

ტექსტი და ფოტო **გ. გოგოხიასი**

მშობლიური პროგრამა

შესანიშნავ დღეებს განიცდის ჩვენი ქვეყანა, მისი ხალხი — გამოქვეყნდა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ახალი პროგრამის პროექტი. მისმა შთამაგონებელმა სიტყვებმა უდიდესი გამოხმაურება გამოიწვია მილიონობით ადამიანის გულში. სიტყვა „პროგრამა“ მოედო მსოფლიოს კიდით კიდემდე, აღტაცება გამოიწვია მთელ პროგრესულ კაცობრიობაში, სოციალისტური ქვეყნების ხალხებში, ჩაუნერგა მათ მხნეობა, სოციალიზმის გამარჯვებისადმი კიდევ მეტი რწმენა.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის პროგრამის პროექტი ჩვენი ეპოქის უდიდესი მარქსისტულ-ლენინური დოკუმენტია. მასში, პირველად კაცობრიობის ისტორიის მთელ მანძილზე, წამოყენებულია კომუნისტური საზოგადოების აშენების მეცნიერულად დასაბუთებული, კონკრეტული გეგმა.

დიდ აღფრთოვანებას იწვევს პროგრამის სიტყვები: **„პარტიის უმაღლესი მიზანია ააშენოს კომუნისტური საზოგადოება, რომლის დროშაზე წარწერილია: «თვითეულისაგან უნარის მიხედვით, თვითეულს მოთხოვნილების მიხედვით»“.**

საბჭოთა ადამიანები ღრმად არიან დარწმუნებული იმაში, რომ ჩვენს ქვეყანაში კომუნიზმის აშენება იქნება კაცობრიობის უდიდესი გამარჯვება მთელი მისი მრავალსაუკუნოვანი ისტორიის მანძილზე. კომუნიზმის მწვერვალებისაკენ ყოველი ჩვენი ნაბიჯი აღაფრთოვანებს ყველა ქვეყნის მშრომელებს, წარმოადგენს უდიდეს მორალურ მხარდაჭერას სოციალური და ეროვნული ჩაგვრისაგან ხალხთა გათავისუფლებისათვის ბრძოლაში, აჩქარებს მარქსიზმ-ლენინიზმის იდეების გამარჯვებას მსოფლიო მაშტაბით.

კითხულობ და გიხარია, რომ შენი ქვეყანა, ხალხი ესოდენ ბრწყინვალე პერსპექტივის წინაშეა.

ყველა დარგის მუშაკი პოულობს პროგრამის პროექტის ტექსტში მისთვის მშობლიურ სტრიქონებს.

ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ამოცანად აღიარებულია სახალხო მეურნეობის წამყვანი დარგების ქიმიზაცია, ქიმიური მრეწველობის შემდგომი განვითარება. დასახულია სასუქების, სუფთა ლითონების, ახალი შენადნობებისა და სინთეზური მასალების წარმოების მკვეთრი აღმავლობა.

პარტიის ახალი პროგრამის პროექტი საბჭოთა მეცნიერების ღირსების საქმედ თვლის, რათა მას წამყვანი მდგომარეობა ეჭიროს მსოფლიო მეცნიერებაში — მის ყველა დარგში.

ეჭვი არ არის, ეს ასეც იქნება!

ინგული ნანაძე,
ქიმიის ფაკულტეტის III კურსის სტუდენტი, სკკპ წევრი.

სკკპ პროგრამისა და წესდების პროექტებს მიეძღვნა

5 სექტემბერს სკკპ ისტორიის კათედრამ თავისი ღია სხდომა მიუძღვნა სკკპ პროგრამისა და წესდების პროექტების განხილვას.

სხდომაზე მოისმინეს მოხსენებები — „კაპიტალიზმიდან კომუნიზმზე გადასვლა კაცობრიობის განვითარების გზაა“ (მომხს. დოც. ი. ქობალია), „სკკპ ამოცანები კომუნისტური საზოგადოების მშენებლობაში“ (მომხს. დოც. გ. გამსახურდია), „სკკპ წესდების პროექტის შესახებ“ (მომხს. დოც. ი. მაჩაიძე).

მოხსენებების ირგვლივ გამართულ კამათში მონაწილეობა მიიღეს სკკპ ისტორიის კათედრის წევრებმა „დ. ჯიბლაძემ, ზ. სიმონიშვილმა, გ. გვიშიანმა, რ. ბარამიძემ, შ. გეგეშიძემ, კ. წერეთელმა, დ. ჯაბიძემ და სხვებმა.

ვილენ მარდალეიშვილი

შენ, ჩემო სულის ტაძარო!

დამყვება შენი სიმაღლის
სითბო — გულს დაუტევარი,
ვარ შენი ერთი სილაღე,
ვარ შენი ვაზის მტევანი.
ვარ შენი მართვე ფრთაორბა,
დაგვცქერი დედასავითა,
ამიტომ ჩემი თაობაც
დედას გიწოდებს თავიდან.
მე შენი ხუნთქვა მახარებს,
და შენი ენით ვსაუბრობ.
მეც შენი ფრთებით დამფარე,
შენ, დიდო სიბრძნის საუფლოვ,
რომ შენი სითბო მათბობდეს,
ყრმობიდან კუბოს კარამდის,
შენ, ჩემო სულის ტაძარო,
სიბრძნით მოსილო მარადის!

დღეები სტუდენტთა საერთაშორისო ბანაკში

აგვისტოს პაპანაქება სიცხეში, როდესაც მზე ასე უხვად აფრქვევს სხივებს, კარგია შავი ზღვის სანაპიროზე დასვენება. ჩვენ კმაყოფილებით შევიტყვეთ, რომ მზიური აჭარის უმშვენიერეს აგარაკზე ციხისძირში გაიხსნა სტუდენტთა საერთაშორისო ბანაკი „მეგობრობა“ და სიხარულით მივაშურეთ მას.

ბანაკში 15 ეროვნების სტუდენტები შეიკრიბნენ, მაგრამ ეს როდი გვიშლიდა ხელს ურთიერთობასა და მეგობრობაში. ბანაკის ცხოვრება სისხლსავსე და მრავალფეროვანი იყო. ყოველი დღე აღსავსე იყო საინტერესო ექსკურსიებით, გართობა-თამაშობებით, კონცერტებით.

უცხოელი სტუდენტებისათვის დაუვიწყარი იქნება შეხვედრები ბათუმის ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნის მუშებთან, ქობულეთის რაიონის სოფელ ბობოყვათის და სოფელ ხუცუბნის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობების წევრებთან. ლამაზია და მდიდარი ქართული სოფელი, განუმეორებელი სილამაზისაა აქეთ — შავი ზღვის ლივლივი, იქით — ამაყი მთები და მათ შორის გამრჯე, შრომისმოყვარე ადამიანის ხელით შექმნილი ჩაისა და ციტრუსების პლანტაციები, ბაღები, მარადმწვანე ტყეები. ჩვენი სტუმრები დაწვრილებით გაეცნენ მუშისა და კოლმეურნის ცხოვრებას. ისინი იყვნენ რამდენიმე ოჯახში და მეტად მოიხიბლნენ ქართული სტუმარმასპინძლობით, აღფრთოვანებას ვერ მალავდნენ. მათ ნათლად წარმოუდგათ თვალწინ ის დიდი ისტორიული ძვრები, რომლებიც უკვე მოახდინა გმირმა საბჭოთა ხალხმა და რომლებიც დაგვისახა კომუნიზმის გამარჯვების დიადმა პროგრამამ.

17 დღე არცთუ ისე დიდი დროა, მაგრამ ესეც საკმარისი აღმოჩნდა ურთიერთ დაახლოებისათვის. ხშირად გვიან ღამემდე გრძელდებოდა გაცხოველებული კამათი ლიტერატურის, ხელოვნებისა და სპორტის საკითხებზე. თემურ კალანდაძეს და ემზარ ზერაგიას შემოეხვეოდნენ ხოლმე არაბები, ლაოსელები, ინდოელები და საუბრობდნენ ფიზიკის პრობლემებზე. ჩვენ ბევრი ვუამბეთ მათ ქართველი ერის ისტორიიდან.

ბანაკში დიდი ზეიმით აღინიშნა ინდოეთის ეროვნული დღესასწაული და გერმანე ტიტოვის შეუდარებელი გმირობა. უცხოელ სტუდენტებზე წარუშლელი შთაბეჭდილება მოახდინა ქართული ხალხური ცეკვების მომჯადოებელმა სილამაზემ და ტემპერამენტმა ჯემალ მჭედლიშვილის, ჯემალ წიკლაურისა და ზაურ ზარანდიას შესრულებით, ჩვენ დიდხანს გვემახსოვრება სტუმრების სიმღერები...

დადგა გამოთხოვების დღეც. თბომავალი „როსია“ ბათუმის ნავსადგურში დგას. გაისმის სიმღერები, შეძახილები:

— მომავალ შეხვედრამდე, მეგობრებო!

იქეთ წრე შეუკრავთ და ჯემალ მჭედლიშვილი და ერთი ერაყელი სტუდენტი ასრულებენ ჯერ არაბულ, შემდეგ კი ქართულ ცეკვას.

თბომავალმა კურსი სოხუმისაკენ აიღო. ყველანი გემბანზე არიან გამოფენილნი და ქართულად გვემშვიდობებიან: — ნახვამდის! ჩვენ კი არაბულად: — სილიმ! სილიმ! სადახა! (მშვიდობა, მშვიდობა, მეგობრობა!).

გულდაწყვეტილი გამოვბრუნდით ნავსადგურიდან, ახლადშეძენილ მეგობრებს რომ დავემშვიდობეთ. ჩვენ მაშინ კიდევ მეტად ვგრძნობდით საყოველთაო მშვიდობისა და ხალხთა მეგობრობის სიდიადეს. დაე, ყველა ხალხმა მშვიდობიანობის ვითარებაში აშენოს თავისი ბედნიერი მომავალი და ნურვინ იფიქრებს ცეცხლთან თამაშს.

ს. მესხი

ფიზიკის ფაკულტეტის ასპირანტი.

ახალგაზრდა ფოლკლორისტის ჩანაწერი

ხალხური საუნჯის შესაკრებად

ზაფხულის არდადეგების პერიოდში ფილოლოგიის ფაკულტეტის 47 სტუდენტი მონაწილეობას იღებდა ქართული ხალხური ზეპირსიტყვიერების ნიმუშების შესაკრებად საქართველოს სსრ მეცნ. აკადემიის მიერ მოწყობილ ექსპედიციებში, რომლებსაც ხელმძღვანელობას უწევდნენ პროფ. მიხეილ ჩიქოვანი და დ. გოგოჭური (კახეთში) დოც. აპ. ცანავა და ვ. მაცაბერიძე (ქართლში) ჯ. ბარდაველიძე და გ. ბარნოვი (იმერეთში). ჩვენი გაზეთის დღევანდელ ნომერში ვბეჭდავთ ექსპედიციის ერთ-ერთი მონაწილის ჩანაწერებს.

ივნისში შევიტყვე, რომ საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის შ. რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი, მისი დირექტორის პოეტი — აკადემიკოსის გ. ლეონიძის თაოსნობით ექსპედიციებს აწყობდა ქართლის, კახეთისა და იმერეთის რაიონებში.

სურვილი აღმეძრა, მონაწილეობა მიმეღო ექსპედიციის მუშაობაში ქართლის ზონაში. წადილი ლიტერატურის ინსტიტუტში განვაცხადე და ექსპედიციის წევრად გამაფორმეს.

ჩვენს წინაშე დასახული ამოცანა მართლაც რომ მეტად საპატიო და დიდმნიშვნელოვანი იყო — შეგვეკრიბა ქართლის რაიონებში გავრცელებული ხალხური ზეპირსიტყვიერების ნიმუშები.

წინასწარი ახსნა-განმარტებებისა და კონსულტაციების შემდეგ, რომლებიც პროფესორებმა მ. ჩიქოვანმა და ქს. სიხარულიძემ ჩაგვიტარეს, 1 ივლისს თბილისიდან გავემგზავრეთ და მუშაობას შევუდექით დოც. აპ. ცანავას და უმცროსი მეცნიერ-მუშაკის ვ. მაცაბერიძის ხელმძღვანელობით.

ექსპედიცია ძირითადად ჩვენი უნივერსიტეტის სტუდენტებისაგან იყო დაკომპლექტებული. მათ შორის იყვნენ ჩემი თანაკურსელებიც — ბ. ალიბეგაშვილი, ს. ბახია, ა. ლომთაძე და ო. გოგიჩაიშვილი.

ერთი თვის განმავლობაში მოვიარეთ მტკვრის მარჯვენა და მარცხენა სანაპიროზე მდებარე მცხეთის, კასპისა და გორის რაიონების მთელი რიგი სოფლები, მათ შორის მისაქციელი, გალავანი, ნიჩბისი, გოროვანი, კავთისხევი, ნოსტე, ტყვიავი, ტირძნისი, ახალქალაქი, მეჯვრისხევი და სხვ.

ექსპედიციის წევრებმა გამოვავლინეთ და ჩავიწერეთ ხალხური ზეპირსიტყვიერების ისეთი მეტად მნიშვნელოვანი და საინტერესო ნიმუშები, როგორიცაა ამირანიანი“, „ეთერიანი“, „როსტომიანი“, „ბეჟანიანი“, „ტარიელიანი“, ზღაპრები და ლექსები საყოფაცხოვრებო თუ ცხოველთა ეპოსიდან, აგრეთვე შრომის სიმღერები, შაირები, ლექსები, ანდაზები, თქმულებები, ლეგენდები, გამოცანები. გამოვავლინეთ მრავალი ნიჭიერი სახალხო მთქმელი, მოლექსე და მომღერალი, რომელთა ზოგიერთი ლექსი და სიმღერა მაგნიტოფონის ფირზე ჩავწერეთ.

გარდა ამისა, აღმოვაჩინეთ ერთი დღემდე სრულიად უცნობი სახალხო მოლექსე ბეინას სახელწოდებით, რომელიც იმდენად პოპულარული ყოფილა მთელ კასპის რაიონში, რომ ხალხი მისი ლექსებით დღესაც შაირობს, მიუხედავად ავტორის დიდი ხნის გარდაცვალებისა.

მუშაობისაგან თავისუფალი დ... თუმცა მცირე გვქონდა, მაგრამ უქ... არც ის გაგვიტარებია: ვიკვლევდ... ამა თუ იმ ადგილთა ტოპონიმ... ფოტოფირზე ვბეჭდავდით ისტორ... ლი ძეგლების, პეიზაჟების და ღი... შესანიშნავი ადგილმდებარეობის ს... რათებს, ვაწყობდით ექსკურსი... ასე მაგალითად, დავათვალიერეთ ტ... რები სამთავისში, იკორთაში, ქვა... ხევში, ერთაწმინდაში, სადაც საქა... თველოსათვის განწირული პაატას ... ვია დაკრძალული, ვნახეთ ტირიფონ... არხი და სხვ.

ა. ახანი...

ფილოლოგიის ფაკულტეტ...
II კურსის სტუდენტი.

ღირსეული სასჯელი

აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის ყოფილმა სტუდენტმა ლ. სეფიაშვილმა, რომელიც უწესრიგობაში არაერთხელ ყოფილა შემჩნეული, გასული წლის დეკემბერში სტუდენტთა ქალაქში დანით მძიმე ჭრილობა მიაყენა გულმკერდის არეში ფილოლოგიის ფაკულტეტის სტუდენტს მ. ჩაგუნავას, ხოლო სტუდენტ მჭედლიშვილს — სხეულის მსუბუქი დაზიანება. ბოროტმოქმედი ლ. სეფიაშვილი შემთხვევის ადგილიდან გაიქცა და მიიმალა, მაგრამ მილიციის ორგანოებმა ის დროულად დააკავეს და სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მისცეს. თითქმის ერთი წელი გავიდა, რაც სეფიაშვილის საქმეზე ძიება მიმდინარეობდა. ასეთი გაჭიანურება იმან გამოიწვია, რომ სეფიაშვილმა სასჯელის თავიდან აცილების მიზნით თავი ფსიქიკურ ავადმყოფად გამოაცხადა, მაგრამ ექიმი-ექსპერტის დასკვნით სეფიაშვილი ფსიქიურად დაავადებული არ აღმოჩნდა და ამიტომ, ცხადია, ჩადენილი დანაშაულისათვის პასუხი მკაცრად უნდა ეგო.

12 სექტემბერს ორჯონიკიძის სახელობის რაიონის სახალხო სასამართლომ ამხ. სვანიძის თავმჯდომარეობით სტუდენტთა ქალაქში თავის გამსვლელ სასამართლო სხდომაზე განიხილა ბრალდებულ ლერი მომეს ძე სეფიაშვილის საქმე.

ბრალდებული სეფიაშვილი სასამართლო სამსჯავრო სხდომაზე შეეცადა თავი უცოდველად წარმოე... გინა და დანაშაული მის მიერ და... დაჭრილი პიროვნებისათვის გად... კისრებინა. მაგრამ სასამართლო შ... მადგენლობამ საქმეში არსებული მ... სალებისა და სასამართლო-სამსჯავრ... გამოძიების მიხედვით სეფიაშვილს... წაყენებული ბრალდება მთლიანად და... დასტურა.

სასამართლო შემადგენლობამ წა... დგენილ ბრალდებაში ლ. სეფიაშვი... ლი დამნაშავედ ცნო და მას ღირ... სეული სასჯელი გამოუტანა — მი... საჯა თავისუფლების აღკვეთა 8 წლ... ვადით.

განაჩენს დამსწრე საზოგადოებ... რიობა კმაყოფილებით შეხვდა.

ბორის ბარამი...

სასამართლოს დარბაზიდან

დიდი მოვლენა უნივერსიტეტის ცხოვრებაში

უნივერსიტეტის პარტიული ორგანიზაცია, რომელიც 600-ზე მეტ კომუნისტს აერთიანებს, ერთ-ერთი თვალსაჩინო ორგანიზაციაა რესპუბლიკის ძირეულ ორგანიზაციებს შორის. პარტიული მუშაობის დიდი ტრადიციების მქონე უნივერსიტეტის კომუნისტები ყოველთვის იმყოფებოდნენ ახალ-ახალი წარმატებებისათვის ბრძოლის ავანგარდში. უნივერსიტეტის პარტიული ორგანიზაცია და მისი მებრძოლი ბირთვი პარტიული კომიტეტი დაუღალავად იბრძვის კომუნიზმის მშენებელი კადრების მომზადების საქმეში პარტიისა და ხელისუფლების მიერ დასახული ამოცანების წარმატებით შესრულებისათვის. სწორედ ამიტომ არის, რომ პარტიული კომიტეტის არჩევნები ყოველთვის დიდ ინტერესს და აღმავლობას იწვევს უნივერსიტეტის კომუნისტებსა და, საერთოდ, მთელ კოლექტივში.

წინა წლებთან შედარებით უნივერსიტეტის პარტიული კომიტეტის ანგარიშგება-არჩევნები მიმდინარე წელს ნაცვლად პარტიული კონფერენციისა საუნივერსიტეტო პარტიულ კრებაზე ჩატარდა, რაც ჩვენი პარტიის რიგებში შინაპარტიული დემოკრატიის ლენინური ნორმების აღდგენის კიდევ ერთი ნათელი ილუსტრაციაა.

საუნივერსიტეტო პარტიული კრება ჩატარდა უმნიშვნელოვანეს ისტორიულ ვითარებაში: საბჭოთა ხალხი უდიდესი შრომითი აღმავლობის პირობებში განიხილავს კომუნიზმის მშენებლობის დიად პროგრამას — სკკპ ახალი პროგრამის პროექტს და დიდი პოლიტიკური აღმავლობით ემზადება მშობლიური კომუნისტური პარტიის XXII ყრილობისადმი ახალი წარმატებებით შესახვედრად. სწორედ ამიტომ იყო, რომ 7 სექტემბერს ჩატარებულმა საუნივერსიტეტო პარტიულმა კრებამ პარტიული კომიტეტის ანგარიშგება-არჩევნებთან ერთად მოისმინა მოხსენება სკკპ ახალი პროგრამისა და წესდების შესახებ. კომუნისტებმა მეტად აქტიური მონაწილეობა მიიღეს მოსმენილი საკითხების ირგვლივ გაშლილ კამათში.

საანგარიშო პერიოდში პარტიული კომიტეტის მიერ ჩატარებული მუშაობის შესახებ საანგარიშო მოხსენება გააკეთა პარტიული კომიტეტის მდივანმა ამხ. მ. ეორჟიკაშვილმა. მოხსენებაში ბოლშევიკური პირდაპირობით, კრიტიკისა და თვითკრიტიკის ნიშნით იქნა გაანალიზებული პარტიული კომიტეტის მიერ ჩატარებული მთელი მუშაობა უნივერსიტეტის მრავალფეროვანი ცხოვრების ყველა უბანზე.

მომხსენებელმა აღნიშნა, რომ ის დიდი ისტორიული მიღწევები, რაც ჩვენმა დიდმა სამშობლომ მოიპოვა სოციალისტური წყობილების განმტკიცების, მშვიდობისათვის ბრძოლის, მეცნიერების, კულტურის განვითარების ხაზით, ჩვენი რესპუბლიკის მთელ მშრომელებთან ერთად აღაფრთოვანებდა უნივერსიტეტის მრავალრიცხოვან კოლექტივს და მის ავანგარდს — პარტიულ ორგანიზაციას.

საანგარიშო პერიოდში უნივერსიტეტის პარტიული კომიტეტის ყოველდღიური ზრუნვის საგანს შეადგენდა სტუდენტი-ახალგაზრდობის მარქსისტულ-ლენინური სულისკვეთებით აღზრდა. ამიტომ პარტიული კომიტეტი რექტორატთან და სტუდენტთა საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან ერთად აქტიურად რაზმავდა კომუნისტებს, კომკავშირლებს, მთელ ჩვენს კოლექტივს მარქსისტულ-ლენინური თეორიის დაუფლებისა და ცხოვრებაში გამოყენების მიზნით, ზრდიდა მათ პროლეტარული ინტერნაციონალიზმის სულისკვეთებით. ამ მიმართულებით ნაყოფიერ საქმიანობას ეწეოდნენ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ისტორიის, პოლიტიკური ეკონომიის, დიალექტიკური და ისტორიული მატერიალიზმის კათედრები. ამავე საქმეს ემსახურებოდა პარტიული განათლების ქსელი, როგორც საუნივერსიტეტო, ისე საფაკულტეტო მაშტაბით. ტარდებოდა კვალიფიციური ლექცია-მოხსენებები მარქსისტულ-ლენინური თეორიისა და ჩვენს ქვეყანაში სოციალიზმის მშენებლობის ცალკეულ საკვანძო საკითხებზე. პარტიულმა კომიტეტმა ნაყოფიერი მუშაობა ჩაატარა სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის მაღალ დონეზე დაყენების თვალსაზრისით, რამაც დიდად შეუწყო ხელი უნივერსიტეტში აკადემიური მოსწრების ხარისხობრივ ამაღლებას; 1960-1961 სასწავლო წლის მეორე სემესტრის ბოლოს აკადემიური მოსწრება შეადგენდა დღის განყოფილებაზე 84,1%-ს, საღამოს განყოფილებაზე — 65,3%-ს.

საანგარიშო პერიოდში პარტიული კომიტეტი სისტემატურ კონტროლსა და ხელმძღვანელობას უწევდა კათედრებს სამეცნიერო-კვლევითი და პედაგოგიური მუშაობის გაუმჯობესებისათვის ბრძოლაში. საანგარიშო პერიოდში გამოქვეყნდა მრავალი სახელმძღვანელო, მეცნიერული მონოგრაფია, კრებული, სტატია და ა. შ. ჩატარდა სამეცნიერო სესიები, კონფერენციები, საჯარო სხდომები, 69 კაცმა დაიცვა დისერტაცია, მათ შორის სადოქტორო —14-მა. ნაყოფიერ მუშაობას ატარებდა სტუდენტთა სამეცნიერო საზოგადოება, რომელიც 49 წევრს აერთიანებდა.

საანგარიშო მოხსენებაში აღინიშნა, რომ წარმატებებთან ერთად პარტიულ კომიტეტს თავის მუშაობაში გააჩნდა სათანადო ნაკლოვანებანიც: უნივერსიტეტში იდეურ-პოლიტიკური და სასწავლო-აღმზრდელობითი ხაზით დასახული ზოგიერთი ღონისძიება ყოველთვის ვერ ტარდებოდა მაღალ დონეზე. ზოგიერთი ლექცია, მოხსენება, თე...რიული კონფერენცია, დისპუტი ნ...ლებად იყო დაკავშირებული ცხოვ...ბასთან და ვერ იწვევდა მსმენელ...დაინტერესებას; ნაკლებად ეფექტ...იყო სასწავლო-აღმზრდელობითი ხაზ...გატარებული რიგი ღონისძიებანი; ა...შედეგად ზაფხულის საგამოცდო სე...ებზე აკადემიურად ჩამორჩებოდა 20...ზე მეტი სტუდენტი. ის გარემოება, რომ დაუსწრებელ განყოფილებაზე ა...დემიური მოსწრების დონე ძალზე...ბალია (23,08%), ნათლად მიუთით...იმაზე, რომ წარმოებიდან მოუწყვე...ლივ მოსწავლე სტუდენტებთან მუშ...ბის ხაზით უნივერსიტეტის პარტი...ორგანიზაციასა და რექტორატს სა...ნადო ხარვეზები გააჩნია.

გატარებული ღონისძიებების მიუ...დავად უნივერსიტეტში ჯერ კი...დიდია სტუდენტთა მიერ ლექცია-სე...წარების გაცდენები, ამორალური ...ციელის გამოვლინების ფაქტები, ...ხოურობისადმი მიმბაძველობის მაგა...თები.

არის ნაკლოვანებანი პარტიულ-ორ...ნიზაციული და პარტიულ-პოლიტ...მუშაობის ხაზითაც. მოისუსტებს ...ტიული ორგანიზაციების მიერ მიღ...დადგენილებათა შესრულების შემო...ბა. ყველა კომუნისტს არ აქვს მი...მული მუდმივი პარტიული დავალ...

⊙

კვლავ ახმაურდა უნივერსიტეტის აუდიტორიები, კაბინეტები და ლაბორატორიები; დაიწყო სწავლისა და შრომის დღეები. განსაკუთრებით განიცდიან ამ დღეებს ისინი, რომლებმაც გუშინ დატოვეს სკოლის კედლები, წარმოება-დაწესებულებები, საბჭოთა არმიის რიგები და მოიპოვეს უფლება ეტარებიათ სტუდენტის საპატიო სახელი.

სურათზე თქვენ ხედავთ გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტის I კურსის სტუდენტებს, რომლებიც პირველი ლექციის შემდეგ ერთმანეთს უზიარებენ ლექციაზე მიღებულ შთაბეჭდილებებს.

ფოტო **ზ. რუსიასი**

⊙

კარგი საჩუქარი

სიხალისით და ჰაბუკურმა მხიარულებამ კვლავ აახმაურა უნივერსიტეტის დერეფნები. ყველგან ლაბორატორიებსა თუ აუდიტორიებში სიცოცხლის შუქი ნათდა. მეცნიერების თეთრი ტაძარი, როგორც ჩვენს უნივერსიტეტს ჩვეულებრივ უწოდებენ, ყოველმხრივ მომზადებული შეხვდა თავის I სტუდენტებს.

...ზაფხულის უკანასკნელი გამოცდები მიმდინარეობდა, როცა ახალი სასადილოს დიდ კორპუსს ხარაჩოები მოხსნეს და შიდა სამუშაოებზე გადავიდნენ, თუმცა ბევრი სამუშაო იყო შესასრულებელი, მაგრამ მშენებლებმა ტემპი დააჩქარეს და, აი, უკვე პირველ სექტემბერს ახალი სასადილო გაიხსნა, სადაც შეიძლება ერთდროულად ისადილოს 120 კაცმა. იგი გადასულია თვითმომსახურებაზე შემდგომი გაფართოების წესით. მართალია, მომსახურების ბარიერი არასაკმარისია და პროდუქტების ასორტიმენტთა 50%-ზე გამოფენაზე არ თავსდება, მაინც იგრძნობა სასადილოს მომსახურე პერსონალის მონდომებული მუშაობა. კარგად არის წარმოდგენილი საკონდიტრო ნაწარმი. ჭარბად არის ხაჭო, მაწონი, კომპოტი, ტკბილი კისელი, ბუტერბროდები ყველით, ვიჩინით, ძეხვით და სხვა. მომხმარებელს ყოველთვის შეუძლია მისთვის სასურველი სხვადასხვა გემრიელი კერძები მიირთვას.

სასადილოს აქვს პურის საჭრელი ავტომატური მანქანა, მშრალი პროდუქტებისა და ბოსტნეულის შესანახი კაბინები და სხვა კეთილმოწყობილი სათავსოები. ცალკეა სპეციალური კაბინა ფქვილისა და საკონდიტრო ნაწარმის გამოშვებისათვის ელექტროღუმლით, ელექტროტაფით, ცომის მოსაზელი გობით და სხვა მოწყობილობით.

თვითმომსახურების ხაზი კომბინირებულია და მომხმარებელთათვის ადვილად მოსახერხებელი. სასადილოს გახსნისთანავე შეიქმნა ბრიგადა უფროსი მზარეულის ხელმძღვანელობით, რომელმაც ვალდებულება აიღო სანიმუშო კულტურული მომსახურებით მომხმარებელთა პატივისცემა დაიმსახუროს.

სტუდენტთა უკეთ მომსახურების მიზნით მალე სასადილო მუშაობას შეუდგება ლექციების დაწყებამდე ნახევარი საათით ადრე, რითაც ჩვენს ახალგაზრდებს საშუალება ექნებათ მიიღონ დილის საუზმე, — გვიამბობს სასადილოს დირექტორი მიხეილ ურუშაძე.

აქვე არ შეიძლება ორიოდე სიტყვით არ ვუსაყვედუროთ მშენებლებს, ზაფხულის განმავლობაში სასადილო დარბაზში მათ მიერ დაგებულ პარკეტს აჩქარება ეტყობა, ზოგ ადგილას ამოტეხილი ან დამპალი პარკეტია დაგებული. სამზარეულოს სათავსოებში გაყვანილი ონკანების უმრავლესობა უვარგისია, სამრეცხაო დარბაზში იატაკი ისეა დაგებული, რომ წყალი დგება და სხვ.

აქვე უნდა აღინიშნოს სასადილოს ხელმძღვანელობის მისამართით: ხელსაბან ოთახში თითო პატარა პირსახოცია დაკიდებული. სასადილოს მუშაობის დაწყებიდან სულ ცოტა ხნის შემდეგ ეს პირსახოცი გასაწური ხდება და, ცხადია, არავის არა აქვს ხალისი მით ისარგებლოს. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ მაგიდებზე ხელსახოც-ქაღალდებს მხოლოდ დილის საათებში თუ ნახავთ, შემდეგ კი იგი, თუ საგანგებოდ არ მოითხოვე, მის მოტანასა და მაგიდებზე გაწყობაზე არავინ ზრუნავს.

ყველა ეს დეფექტი დროულად უნდა აღმოიფხვრას.

ა. კინწურაშვილი

ფაკულტეტო ორგანიზაციებში ჭერ დევ ვხვდებით პარტიული მეურნეობის უწესრიგებლობის ცალკეულ შემთხვე-ბს. მოისუსტებს მუშაობა პარტიულ უფებთან, ახალგაზრდა კომუნისტებ-ნ და სტაჟგადაცილებულ კანდიდა-ბთან.

პარტიული კომიტეტის საანგარიშო ხსენების ირგვლივ კამათში გამო-ლმა კომუნისტებმა (ო. ურიდია, მ. ელიძე; ა. კერესელიძე, ნ. ქავთა-ძე, დ. ფანჩულიძე, ე. წითლანაძე, შველიძე, დ. ცინცაძე, ე. ხარაძე), ვიანთ სიტყვებში ვრცლად ილაპა-კეს საუნივერსიტეტო ცხოვრების ლა მხარეზე, ბოლშევიკური პირდა-რობით ამხილეს პარტიული ორგა-ზაციის მუშაობაში ჭერ კიდევ არსე-ლი ნაკლოვანებანი, წამოაყენეს საქმია- წინადადებები მუშაობის შემდგომი უმჯობესების მიზნით.

• • •

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური ტიის პროგრამისა და წესდების ოექტების შესახებ მოხსენებით გამო-და სკკპ ისტორიის კათედრის გამგე ოფ. ლ. გორგილაძე.

მომხსენებელმა საინტერესოდ და ნათ-ლ დაახასიათა საბჭოთა კავშირის მუნისტური პარტიის პროგრამისა და სდების პროექტების — ჩვენი ეპოქის უმნიშვნელოვანესი დოკუმენტების ფლიო-ისტორიული მნიშვნელობა. ტიის პროგრამის პროექტში მოცე-ლი დებულებები და დასკვნები წარ-მოადგენენ კანონზომიერ განვრძობას რქსისა და ენგელსის იდეებისა, რომ-ბიც ვ. ი. ლენინმა დაიცვა და განა-ვითარა ახალ ისტორიულ ეპოქაში, ეებისა, რომლებიც ვითარდებიან ჩვენი პარტიისა და მოძმე კომუნისტური პარტიების მდიდარი მოღვაწეობით.

მოხსენებაში ხაზი გაესვა კაპიტალიზმიდან კომუნიზმზე გადასვლის, როგორც კაცობრიობის განვითარების გზის, მეცნიერულ დახასიათებას, რომელიც პროგრამის პროექტშია მოცემული.

ფართოდ იყო წარმოდგენილი საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ამოცანები კომუნისტური საზოგადოების მშენებლობაში.

მომხსენებელმა დაახასიათა რა პარტიის მიერ დასახული ამოცანები კომუნიზმის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მომზადებისა და საზოგადოებრივ ურთიერთობათა განვითარების დარგში, განსაკუთრებით ყურადღება გაამახვილა იდეოლოგიური მუშაობის, ადამიანების კომუნისტურად აღზრდის საკითხებზე. ღრმად იყო გაშუქებული მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადებისათვის უმაღლესი სასწავლებლების წინაშე სკკპ პროგრამის პროექტით დასმული დიადი ამოცანები.

ფართოდ იქნა დახასიათებული უნივერსიტეტის ცხოვრებასთან ჩვენი პარტიის პროგრამისა და წესდების პროექტების პროპაგანდის ორგანულად დაკავშირების საკითხი.

პარტის ახალი პროგრამისა და წესდების განხილვაში აქტიური მონაწილეობა მიიღეს კამათში გამოსულმა კომუნისტებმა — გ. ბაქრაძემ, გ. პაპალაშვილმა, ხ. ლარცულიანმა, გ. გამსახურდიამ, ო. ფხაკაძემ. მათ წამოაყენეს საქმიანი წინადადებანი იმის შესახებ, რომ უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებელთა და სტუდენტთა მუშაობის მთელი საქმიანობა გარდაქმნან ამ ისტორიულ დოკუმენტებში დასახულ ამოცანათა შესაბამისად. რომ სტუდენტი-ახალგაზრდობის მაღალი იდეურობით აღზრდა, სამეცნიერო-პედაგოგიური მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესება იქნება უნივერსიტეტის კომუნისტებისა და მთელი კოლექტივის საქმიანი პასუხი კომუნიზმის მშენებლობის დიადი პროგრამისადმი.

ყველა მოსმენილი საკითხის — პარტიული კომიტეტის საანგარიშო მოხსენების, სკკპ პროგრამის პროექტისა და სკკპ წესდების პროექტის — ირგვლივ პარტიულმა კრებამ მიიღო სათანადო პრაქტიკული ღონისძიებანი.

დასასრულ, კრებამ აირჩია პარტიული კომიტეტის ახალი შემადგენლობა — ე. ხარაძე, მ. ყორყიკაშვილი, ო. ბაქანიძე, ბ. ლუტიძე, ი. მაჩაიძე, დ. ჯიქია, დ. გამეზარდაშვილი, ნ. ქადეიშვილი, ი. გვერდწითელი, ა. ფანცხავა, ი. მახარაძე.

შემდგა ახლადარჩეული პარტიული კომიტეტის პირველი სხდომა. პარტიული კომიტეტის პირველ მდივნად არჩეულ იქნა ამხ. ო. ბაქანიძე, მეორე მდივნად ამხ. მ. ყორყიკაშვილი, მდივნად ამხ. დ. ჯიქია.

უნივერსიტეტის პარტიული კრების მუშაობაში მონაწილეობა მიიღეს: საქართველოს კპ ცკ-ის მდივანმა ამხ. გ. ჯიბლაძემ, საქართველოს კპ ცკ-ის მეცნიერებისა და კულტურის განყოფილების გამგემ ამხ. დ. სტურუამ, საქართველოს კპ თბილისის კომიტეტის პირველმა მდივანმა ამხ. გ. გეგეშიძემ, საქართველოს კპ თბილისის ორგანიზაციის ორჯონიკიძის რაიკომის პირველმა მდივანმა ამხ. ვ. სირაძემ, მეორე მდივანმა ამხ. ვ. კაპარავამ და საქართველოს მინისტრთა საბჭოს უმაღლესი და სპეციალური საშუალო განათლების სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარემ ამხ. ნ. ქახრაკიამ.

ზაქარია შველიძე

გავაუმჯობესოთ უცხო ენების სწავლება

კომუნისტური საზოგადოების მშენებლობის პროცესში როცა განუზომლად ამაღლდა საბჭოთა ქვეყნის საერთაშორისო ავტორიტეტი და განმტკიცდა საბჭოთა ხალხების პოლიტიკური, ეკონომიური და კულტურული ურთიერთობა სხვა ქვეყნების ხალხებთან, მეტად დიდი მნიშვნელობა აქვს უცხო ენების ცოდნასა და პრაქტიკულ გამოყენებას. მეცნიერებისა და ტექნიკის უახლეს მიღწევათა ათვისების დიდმნიშვნელოვანი ამოცანა წარმატებით ვერ გადაიჭრება, თუ ახალგაზრდობა არ აღიჭურვება დიდი ტრადიციის მქონე რომელიმე უცხო ენის ცოდნით.

უკანასკნელ დრომდე ნაკლები ყურადღება ექცეოდა უცხო ენების სწავლების საქმეს საშუალო სკოლებსა და უმაღლეს სასწავლებლებში. ამის შედეგია ის, რომ საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთა უმრავლესობა სუსტად ფლობს უცხო ენას, ხოლო უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტთა მომზადების დონე ძალიან დაბალია. დასამალი არაა, რომ ჩვენი უნივერსიტეტის სტუდენტებიც ვერ დაიკვეხიან უცხო ენების ცოდნით. მიუხედავად ცალკეული წარმატებებისა, სტუდენტობის დიდი ნაწილი ლექსიკონის დახმარებითაც კი ვერ კითხულობს სპეციალურ ლიტერატურას, ძალზე ცოტას გააჩნია უცხო ენაზე მეტყველების პრაქტიკული ჩვევები.

უმაღლეს და საშუალო სკოლებში უცხო ენების სწავლების გაუმჯობესების მიზნით ამ რამდენიმე ხნის წინათ სსრკ მინისტრთა საბჭომ მიიღო დადგენილება, რომლის ცხოვრებაში გატარებაც უზრუნველყოფს ამ მნიშვნელოვანი საქმის წარმატებას.

უნივერსიტეტში უცხო ენების სწავლებაში არსებული ნაკლოვანებანი მეტწილად იმით აიხსნება, რომ ამა თუ იმ ფაკულტეტზე მიღებული ახალგაზრდა მზად არაა გააგრძელოს ენის შესწავლა უმაღლესი სკოლის პროგრამით. იმ ფაკულტეტებზეც კი, სადაც უცხო ენა საპროფილო საგანია მისაღებ გამოცდებზე, აბიტურიენტთა დიდი ნაწილი დაბალი მომზადებისაა. საკმარისია ითქვას, რომ მიმდინარე წლის საკონკურსო გამოცდებზე, მაგალითად, ფილოლოგიის ფაკულტეტის ქართული ენისა და ლიტერატურის სპეციალობაზე 38 არადამაკმაყოფილებელი, 46 — დამაკმაყოფილებელი და მხოლოდ 10 ფრიადი დაიწერა.

უნივერსიტეტის ლექტორი იძულებულია ანგარიში გაუწიოს ჯგუფის საერთო მომზადების დონეს და ერთი ან ორი სემესტრი ელემენტარული კურსის შესწავლას დაუთმოს.

აბიტურიენტთა დაბალი მომზადების დონე მისაღებ გამოცდებზე თავისთავად მეტყველებს იმაზე, რომ უცხო ენების სწავლების საქმე საშუალო სკოლაში ცუდადაა დაყენებული. უცხო ენების საგამოცდო კომისიების მასალების შესწავლამ ერთხელ კიდევ დაგვარწმუნა იმაში, რომ ბევრ საშუალო სკოლაში მოსწავლე ვერ იღებს თანმიმდევრულ ცოდნას პროგრამულ მოთხოვნათა ფარგლებში. სწავლებაში გაბატონებულია ფორმალიზმი. კურსდამთავრებულთა დიდი ნაწილი აზერხებს მხოლოდ უკანასკნელ წელს ნასწავლი რამდენიმე ტექსტის წაკითხვასა და თარგმნას, მაგრამ თვალს ვერ უსწორებს V კლასის სახელმძღვანელოსაც კი.

უცხო ენის პრაქტიკულ დაუფლებას დღემდე ნაკლები ყურადღება ექცეოდა უმაღლეს სკოლაშიც. ამიტომაა, რომ სსრკ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებით სკოლებისა და უმაღლესი სასწავლებლების მთავარ ამოცანად უცხო ენების შესწავლის დარგში მიჩნეულია ენის პრაქტიკულად დაუფლება.

დადგენილებით გათვალისწინებულია უცხო ენების მასწავლებელთა კვალიფიკაციის შემდგომი ამაღლება და მეცნიერული მუშაობის გაძლიერება სახელმძღვანელოებისა და დამხმარე სახელმძღვანელოების სრულყოფის მიზნით; კატეგორიულად აკრძალულია უცხო ენის მასწავლებლებად არასპეციალისტების გამოყოფა, ენისათვის გათვალისწინებული საათების შემცირება და სხვ.

სსრკ მინისტრთა საბჭოს დადგენილების საფუძველზე მნიშვნელოვანი მუშაობა უნდა გაწიონ უნივერსიტეტის ენობრივმა კათედრებმაც. პირველ რიგში ჩვენი საბრძოლო ამოცანაა ყოველდღიურად ვზრუნავდეთ მასწავლებელთა მეცნიერული კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის. სამწუხაროდ, გერმანული, ინგლისური და ფრანგული ენების კათედრებზე ჭერ კიდევ არა გვყავს არცერთი ლექტორი დოქტორის სამეცნიერო ხარისხით, თანაც, მასწავლებელთა დიდ უმრავლესობას საერთოდ არა აქვს მეცნიერული კვალიფიკაცია; არც ჩვენი სტუდენტები არიან უზრუნველყოფილი სახელმძღვანელოებითა და დამხმარე სახელმძღვანელოებით; ნელი ტემპით წარმოებს მოსამზადებელი მუშაობა იმისათვის, რომ ზოგიერთი სპეციალური კურსი შესაბამის უცხო ენაზე იკითხებოდეს და ეს მაშინ, როცა მთავრობის დადგენილებით გათვალისწინებულია ენობრივი ჯგუფების რიცხვის ზრდა საშუალო სკოლებში, მათთვის საჭირო კადრების მომზადება უნივერსიტეტებსა და პედაგოგიურ სასწავლებლებში.

უცხო ენის მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს მაღალი ტიპის მოსამზადებელ კურსებს, რომლებსაც გამოცდილი სპეციალისტები ხელმძღვანელობენ. სამწუხაროდ, დღემდე ვერ მოხერხდა ასეთ კურსებზე ჩვენი მასწავლებლების გაგზავნა. საჭიროა აგრეთვე პრაქტიკაში დაინერგოს ცალკეულ წამყვან პედაგოგთა მივლინება ჩვენი ქვეყნის ცნობილ უმაღლეს სასწავლებლებში გამოცდილების ურთიერთგაზიარების მიზნით, აგრეთვე საკმაოდ ხანგრძლივი ვადით ჩვენს უნივერსიტეტში გამოჩენილ მეცნიერთა და პედაგოგთა მოწვევა ლექციების კურსის წასაკითხავად. სასურველია ასეთივე ურთიერთობა დამყარდეს სახალხო დემოკრატიის ქვეყნების მეცნიერულ ცენტრებთან და პროგრესულ საზღვარგარეთელ სპეციალისტებთან.

ჩვენი უნივერსიტეტის რექტორატი, პარტიული კომიტეტი და ადგილკომი ყოველთვის დიდ ყურადღებას აქცევენ უცხო ენების სწავლების საქმეს. უკანასკნელ დროს გატარდა რიგი პრაქტიკული ღონისძიებებისა, რომლებიც უდავოდ ხელს შეუწყობენ ენების სწავლების გაუმჯობესებას. კარგია, რომ ფაკულტეტების დეკანატები მეტი გულისხმიერებით ეპყრობიან ფაკულტეტებზე შექმნილ ენობრივ ჯგუფებს. იშვიათად ხდება უცხო ენებისათვის გამოყოფილი საათების შემცირება, შედარებით მოწესრიგდა მასწავლებელთა აკადემიური დატვირთვა, მუშაობა გაშალა ფონეტიკურმა ლაბორატორიამ და ა. შ. მაგრამ გასაკეთებელი ჭერ კიდევ ბევრია. პირველ რიგში საჭიროა ენების სწავლების პროცესის შემდგომი ნორმალიზაცია, კერძოდ, ენობრივი ჯგუფების დაყოფა იმ ვარაუდით, რომ სპეციალურ ჯგუფში 7—10-ზე მეტი სტუდენტი არ იყოს, ხოლო სხვა ჯგუფებში 12—15. უნივერსიტეტის სასწავლო ბაზის შემდგომ გაფართოებასთან ერთად დანამდვილებით შეიძლება ითქვას, რომ ეს საკითხიც მალე დადებითად გადაწყდება. ახევე, ჩვენი აზრით, სწავლების პროცესის გაუმჯობესებისათვის საჭიროა დასავლეთ ევროპის ენებისა და ლიტერატურის ფაკულტეტთან არსებული კათედრების ორგანიზაციულ-სტრუქტურული განმტკიცება.

მუშაობა უნდა გააუმჯობესოს ამავე ფაკულტეტის ენობრივმა მეთოდურმა კომისიამაც. უნდა მივაღწიოთ იმას, რომ უცხო ენების სწავლება წარმოებდეს ერთიანი მეცნიერული მეთოდური გეგმით, რომლის სისტემატური სრულყოფაც უნდა ხდებოდეს სწავლების პროცესში. სწორი არაა, როცა ერთი და იგივე მასწავლებელი რამდენიმე განსხვავებული სპეციალობის ჯგუფს ასწავლის.

ყოველნაირად უნდა შევუწყოთ ხელი სტუდენტთა და პროფესორ-მასწავლებელთა მუშაობას უცხო ენების შემსწავლელ წრეებში. უცხო ენების სტუდენტთა სამეცნიერო წრეებში იშვიათად კითხულობენ მოხსენებებს უცხო ენებზე, არ გამოდის სპეციალური კედლის გაზეთები, ბიულეტენები და ა. შ.

ენობრივი ჯგუფები შეიძლება დაარსდეს ყველა ფაკულტეტის სტუდენტებისათვის სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული მასალის ათვისების შემდეგ.

წინა წლებში ასეთი ჯგუფები მუშაობდა პროფესორ-მასწავლებლებისათვის. ეს ადგილკომის კარგი ინიციატივა იყო და იგი მომავალშიც უნდა გაგრძელდეს.

უცხო ენების სწავლების გაუმჯობესება ძირითადად დასავლეთ ევროპის ენებისა და ლიტერატურის ფაკულტეტსა და მის კათედრებზეა დამოკიდებული. უკანასკნელი წლების მანძილზე საგრძნობლად გაიზარდა ამ ფაკულტეტის ხვედრითი წონა უნივერსიტეტის სამეცნიერო-პედაგოგიურ საქმიანობაში, მაღალკვალიფიციური ლინგვისტების, ლიტერატორებისა და მთარგმნელების აღზრდის საქმეში. ეჭვი არ არის, რომ ამ ფაკულტეტის მრავალრიცხოვანი კოლექტივი წარმატებით გადაჭრის იმ ამოცანებს, რომლებიც ჩვენმა თანამედროვეობამ დააყენა უცხო ენების სწავლების დარგში.

დოც. **ზურაბ ჭარხალაშვილი**

სასწავლო პრაქტიკა

საინტერესო მარშრუტები

გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტის ფიზიკური და ეკონომიური გეოგრაფიის სპეციალობათა III კურსის სტუდენტებმა წელს სასწავლო-საწარმოო პრაქტიკა გაიარეს ფიზიკურ და ეკონომიურ გეოგრაფიაში. ისინი პრაქტიკას გადიოდნენ ერთი თვის განმავლობაში ცალკეული ჯგუფების მიხედვით, ხოლო მეორე თვეში — ერთად.

კათედრამ და დეკანატმა პრაქტიკის რაიონად აირჩია ისეთი ობიექტი, რომელიც ხასიათდება ადგილმდებარეობისა და მეურნეობის სხვადასხვა ტიპებით. აქ ხელმძღვანელი ცდილობდა რაიონის შესწავლის დროს მარშრუტი ყოფილიყო „ვარსკვლავისებური" ან „რგოლური", რათა სტუდენტებს შესაძლებლობა ჰქონოდათ სრული და ნათელი წარმოდგენა მიეღოთ რაიონზე.

პირველად გავეცანით თბილისის ზოგიერთ მნიშვნელოვან საწარმოს — ჩაის საწონ ფაბრიკას, შამპანური ღვინოების ქარხანას, ღვინის ქარხანას, აბრეშუმსაქსოვ ფაბრიკას და სხვა. აგრეთვე თბილისის ახლო მდებარე კურორტებს, გარეუბანს.

როგორც ცნობილია, დიდი მნიშვნელობა აქვს თბილისის გარეუბანს ქალაქის სურსათ-სანოვაგით მომარაგების საქმეში. იგი 25—30 კილომეტრის რადიუსით ერტყმის თბილისს და სამგორის რაიონის სახელწოდებით არის ცნობილი. თბილისის მოსახლეობის სწრაფმა ზრდამ და სურსათზე მოთხოვნილების გადიდებამ თბილისის გარეუბნების ძველი საზღვრები შორს გადასწია, განსაკუთრებით მის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილში, სადაც ადამიანმა სრულიად შეუცვალა სახე ბუნებრივ ლანდშაფტს წყლით მომარაგების საკითხის მოგვარებით. ეს კი განხორციელდა სამგორის რთული ჰიდროტექნიკური და სარწყავი სისტემის მოწესრიგებით.

განსაკუთრებული და წარუშლელი შთაბეჭდილება დატოვეს ჩვენზე სამგორის რაიონის გამარჯვების მერძეობა-მებოსტნეობისა და ვარკეთილის მეხილეობა-მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობებმა. მათი ტერიტორია სულ ახლო წარსულში წარმოადგენდა ნახევრად უდაბურს, უწყლოს დაუსახლებელს. სოფელი გამარჯვება აღმოცენდა 1953 წელს, ივნისში, როცა აქ სამგორის არხის მშენებლობასთან დაკავშირებით გურჯაანის რაიონის სოფ. ჭერმიდან მოხდა მოსახლეობის გეგმით ჩასახლება. ეს სოფელი სოციალისტური სოფლის ნათელ სურათს წარმოადგენს. იგი ბაღებშია ჩაფლული, კეთილმოწყობილი და სასიამოვნო სანახავია თავისი სუფთა ქუჩებით. სოფელს ყველგან ჩაუდის სარწყავი არხი.

სახელწოდება ვარკეთილი ქართულ გეოგრაფიულ ლიტერატურაში აღმოცენდა 1957 წლიდან. მანამდე კი მახათას მთის მახლობელი ამაღლება ვ ე რ კ ე თ ი ლ ა დ, იწოდებოდა, რადგან უწყლობის გამო იქ ვერაფერმა ვერ ი კ ე თ ი ლ ა . ამჟამად ვერკეთილის ტერიტორია ხეხილის ნარგავებს და ვენახებს უჭირავს და ამიტომ სოფელმაც სათანადოდ შეიცვალა სახელი.

დიდი ყურადღებით დაათვალიერეს სტუდენტებმა სარწყავი ქსელი, რომელიც რელიეფის სირთულის გამო დახურულია და წყალი მილებით მიდის ყველა ნაკვეთში (ღია დენა გამოიწვევდა ნიადაგის ეროზიას).

8 დღე დაყვეს სტუდენტებმა საგარეჯოს რაიონში. დიდი შთაბეჭდილება დატოვა მათზე რაიონის სხვადასხვა ნაწილების თავისებურმა ბუნებრივმა პირობებმა. საგარეჯოს რაიონის ხელმძღვანელობისა და პირადად პარტიის რაიკომის მდივნის ამხ. ნადაშვილის გულისხმიერებისა და დიდი დახმარების შედეგად შევძელით დაწვრილებით დაგვეთვალიერებინა მუხროვანის მერძეობის საბჭოთა მეურნეობა, მწარე მლაშე ტბები და უდაბნოს ტერიტორიასთან გარეჯის მთებში — VI საუკუნის ძვირფასი არქიტექტურული და კულტურული ძეგლის — დავით გარეჯის მონასტრის ნანგრევები. გარეკახეთის ეს რაიონი უწყლობით ხასიათდება, რაც დიდ დაღს ასვამს სახალხო მეურნეობას. ამიტომ გადაუდებელ ამოცანად უნდა დაისახოს აქ წყლით მომარაგების საკითხი.

ცალკე მარშრუტი განვახორციელეთ საგარეჯოდან გურჯაანის რაიონამდე, სადაც ვენახების, ხეხილის ბევრი ნარგავებია. აქ ჩვენი ყურადღება განსაკუთრებით მიიპყრო მანავის მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობამ. მეტად საინტერესო იყო ფეხით გადასვლა მთა კოდაზე, რომელიც ადგილობრივი მცხოვრებლების დასასვენებელ ადგილს წარმოადგენს.

3 აგვისტოს ფიზიკური და ეკონომიური გეოგრაფიის სპეციალობათა სტუდენტები ერთად გაემგზავრნენ სვანეთში. სვანეთიდან კი ისინი თვითმფრინავით ეწვიენ ქუთაისს, დაათვალიერეს იგი, როგორც რესპუბლიკის მეორე ინდუსტრიული ცენტრი. შემდეგ სტუდენტები იყვნენ ტყიბულში, ნაქერალას გადაკვეთით გაიარეს შაორის წყალსაცავზე, დაათვალიერეს წყალტუბო, როგორც საკავშირო მნიშვნელობის კურორტი, გუმბრინი, სათაფლია, საირმე. ამ გზაზე მათ ნახეს მაშველი სარწყავი არხი, ვარციხის მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობა და ღვინის ქარხანა. აქედან წავიდნენ ბათუმში, სადაც ნახეს გემშენი ქარხანა, ჩაის ფაბრიკა, კონსერვების ქარხანა. ბათუმიდან განხორციელდა რამდენიმე საინტერესო მარშრუტი, სახელდობრ — ზღვის სანაპირო საკურორტო ზონა, ჩაქვის საბჭოთა მეურნეობა, ქობულეთის ტორფის ქარხანა, ავიდნენ მთა ცისკარაზე („მტირალა"). ამ გზაზე დავათვალიერეთ სალიბაურის ჩაის საბჭოთა მეურნეობა. მთიანი აჭარიდან ვნახეთ სასაზღვრო სოფელი სარფი, აჭარის წყალი, აჭარმესი. დავათვალიერეთ რაიონული ცენტრები: ქედა, შუა ხევი, ხულო. ყველა მარშრუტის განხორციელებისას გზადაგზა განსაკუთრებულ ყურადღებას ვაქცევდით ბუნებრივ პირობებს, დასახლებისა და მეურნეობის თავისებურებებს.

აჭარიდან გოდერძის გადასასვლელით ვეწვიეთ ახალციხის ამოქვაბულს, ასპინძას, რომლის მიდამოებმა პრაქტიკანტთა განსაკუთრებული ყურადღება მიიქცია: აქ მიწის სივიწროვის გამო ხელოვნურ დატერასებულ ადგილებზე მიწათმოქმედებაა განვითარებული. ვნახეთ ისტორიული ძეგლები: ხერთვისი (სადაც ერთმანეთს ერთვის ჯავახეთისა და არტაანის მტკვარი), ვარძია, თმოგვი, ვარძია, ტბა წუნდა. გავყევით მდ. ახალქალაქის წყალს. გავეცანით ახალქალაქს, მის ძირითად საწარმოებს, რელიეფს, ბუნებას, აქედან წალკის ქვაბურით — ქართლის გავლით თბილისში დავბრუნდით — 9 აგვისტოს.

მცირე შესვენების შემდეგ, 15 აგვისტოს სტუდენტები შორეულ საწარმოო ექსკურსიაზე გაემგზავრნენ — ურალში დოც. ქ. ჭაეელისა და ასისტენტ ივ. მამაიაშვილის ხელმძღვანელობით. ურალი შესანიშნავი ობიექტია, როგორც ფიზიკურ-გეოგრაფიული ისე ეკონომიურ-გეოგრაფიულ თვალსაზრისით.

დოც. ე. დემეტრაშვილი,
ასისტ. ე. მესხი.

უცხოური იუმორი

* * *

რეკავს ტელეფონი, მასწავლებელი იღებს ყურმილს:

— ჰელო! — ისმის ხმა — ჯიმი ავად გახდა, სკოლაში ვერ მოვა!

— კარგი, მაგრამ ვინ რეკავს?

— მამაჩემი, სერ!

* * *

ც ო ლ ი: ძვირფასო, სიყვარულის გარდა, არსებობს რამე ქვეყანაზე?

ქ მ ა რ ი: არა, ძვირფასო, სიყვარულის გარდა არაფერი არ არის ქვეყანაზე. სადილი მზადაა?

* * *

რომელიღაც უბედურს ბრუკლინის ხიდიდან გადავარდნა სურდა.

— მოითმინე, მეგობარო! — შეაჩერა იგი გამვლელმა, — მოდი ვილაპარაკოთ, იქნებ, შენ გადაიფიქრო კიდეც!..

ისინი საუბრობდნენ ნახევარ საათს, შემდეგ კი ორივე გადავარდა მდინარეში.

* * *

ჩვენი მეზობელი ქალი ნამდვილად ბედნიერია, — დაფარული წყენით ეუბნება ცოლი ქმარს, — ქმარი მას ყოველ დილით ჰკოცნის, რატომ შენ არ აკეთებ ამას?

— მე? — უკვირს ქმარს, — მე მას არც კი ვიცნობ!..

თეიმურაზ კუხიანიძე

მეგობრები, ამხანაგები, თანამშრომლები, ნაცნობები და უცნობებიც, ვის ყურსაც კი მისწვდა სამი მამაცი ქართველი მთამსვლელის დაღუპვის ძნელად დასაჯერებელი ამბავი — ყველა შეძრწუნდა.

დაღუპულთა შორის არის ჩვენი უნივერსიტეტის თანამშრომელი, გეოლოგი თეიმურაზ კუხიანიძე.

თეიმურაზ მაქსიმეს ძე კ უ ხ ი ა ნ ი ძ ე 1934 წელს დაიბადა. 1957 წელს მან გეოლოგიის სპეციალობით დაამთავრა ჩვენი უნივერსიტეტის გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტი. იგი ჯერ რესპუბლიკის გეოლოგიურ საწარმოებში მუშაობდა, 1959 წლიდან კი — უნივერსიტეტში მოიწვიეს.

თავაზიანი, გულმართალი, საქმის ერთგული, სამართლიანი, დაუზარებელი და მუდამ მომღიმარი „კუხო" (ასე ეძახდნენ მას უფროსებიც და უმცროსებიც) გულწრფელი პატივისცემით და სიყვარულით სარგებლობდა თანამშრომლებსა და სტუდენტებს შორის. მას იცნობდნენ როგორც მრავალმხრივ სპორტსმენს — კარგ მოცურავეს, ჩინებულ მოთხილამურეს შესანიშნავ მთამსვლელს. მოჩენილი ალპინისტი ხ... მართლაც ამგვარი უნდა ყოფილიყო.

კავკასიონი და პამირი ... მისი სასპარეზო.

სხვა ქართველ მთამსვლელებთან ერთად, მრავალი ... მარჯვების მონაწილეს, ... მუდამ პირველთა შორის ... ხელებდნენ. მისი სპორტული ცხოვრების საუკეთესო მი... წვევებია მოსკოვის სახელ... ბის პიკის, დარვაზის ქედი... ზულუმარტის და იმიერალ... ის ქედების ტრავერსები, ... განსაკუთრებით რთულ ტრა... ვერსებში მონაწილეობისათვ... მას ორი ოქროს და ერთი ვე... ცხლის მედალი მიეკუთვნა.

27 წლის სპორტის ოსტა... ტის გამარჯვებათა შემდეგ... ფურცლები გადაუშლელი და... ჩა. მთამსვლელთა რიგებს გა... მოაკლდა შესანიშნავი სპორ... სმენი. მეგობრებმა დაკარგ... საყვარელი მეგობარი, კოლე... გებმა — დაკვირვებული სპე... ციალისტი, ამხანაგებმა, ნაცნო... ბებმა და ჩვენმა ახალგაზრდო... ბამ — საუკეთესო ადამიანი.

ამხანაგების ჯგუფ...

მიხეილ ბოტვინიკი და სალო ფლორი უნივერსიტეტში

10 აგვისტოს უნივერსიტეტის ჭადრაკის მოყვარულებმა შეხვედრა მოუწყვეს საერთაშორისო დიდოსტატებს — მსოფლიოს ხუთგზის ჩემპიონს, ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორს მიხეილ ბოტვინიკს და ცნობილ საჭადრაკო ჟურნალისტს სალო ფლორს, რომლებმაც სექტემბრის პირველ დეკადაში იმოგზაურეს ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკებში და ერთდროული თამაშის სეანსებთან ერთად ჩაატარეს ლექციები ჭადრაკის საინტერესო საკითხებზე.

შეხვედრა, რომელიც უნივერსიტეტის სააქტო დარბაზში მოეწყო, გახსნა უნივერსიტეტის სპორტული კლუბის გამგეობის თავმჯდომარემ დოც. გ. პატარიძემ. სტუმრებს მისასალმებელი სიტყვებით მიმართეს პროფესორმა დ. კვესელავამ და სტუდენტმა თ. კიკიანმა.

შეხვედრაზე მეტად შინაარსიანი ლექცია წაიკითხა მსოფლიოს ჩემპიონმა მიხეილ ბოტვინიკმა. ლექციამ, რომლის თემაც იყო „ჭადრაკი 1961 წელს", მსმენელთა დიდი დაინტერესება გამოიწვია. თავის ლექციაში მ. ბოტვინიკმა ყურადღება გაამახვილა 1961 წელს გამართულ უმნიშვნელოვანეს შეჯიბრებებზე და მათგან პირველ რიგში ჭაბუკთა მსოფლიო პირველობაზე, რომელშიაც ჩვენი ქვეყნის წარმომადგენელმა კუინჯიმ მხოლოდ III ადგილი დაიკავა. ბოტვინიკმა ყურადღება გაამახვილა იმაზე, რომ უკანასკნელი 4—5 წლის მანძილზე ჩვენში არ შეიმჩნევა ისეთი ახალგაზრდა ტალანტების გამოვლინება, რომლებიც მომავალში თამამად შეცვლიდნენ ჩვენს წამყვან დიდოსტატებს. ეს ფაქტი კი გვავალებს კიდევ უფრო გავაძლიეროთ ახალგაზრდა მოჭადრაკეებთან მუშაობა.

დიდოსტატმა ილაპარაკა საბჭოთა კავშირის XXVII საჭადრაკო ჩემპიონატის შედეგებზე და ამ ტურნირში გამარჯვებულ მოჭადრაკეებზე, რომლებმაც უფლება მოიპოვეს მონაწილეობა მიიღონ მსოფლიო პირველობის საზონათშორისო ტურნირში. მან მეტად მაღალი შეფასება მისცა სსრ კავშირის ჩემპიონს ტ. პეტროსიანს, რომელიც თანაბრად ძლიერად ატარებს საჭადრაკო პარტიის სამსავე სტადიას, მაგრამ მის ნაკლად მიიჩნია ზოგჯერ გაუმართლებ... სწრაფვა ყაიმებისაკენ. უნივერსა... რი მოჭადრაკე, — ასე დაახასიათა ... ჩვენი ქვეყნის გასული წლის ჩემპ... ვ. კორჩნოი, რომელიც თანაბარი ... ლიერით თამაშობს როგორც ღია, ... დახურულ პოზიციებს და რომე... ისევე კარგად ახერხებს პოზიციურ ... მაშს, როგორც კომბინაციურს. მდ... რი იდეების მოთამაშე უწოდა ... ეფიმ გელერს, რომელიც აგრეთვე ... ნაწილეობას მიიღებს საზონათშორ... ტურნირში, მაგრამ მან გელერის ... ლად ის დაასახელა, რომ იგი ვე... ძლიერი პრაქტიკოსი.

შემდეგ ბოტვინიკმა ილაპარაკა ... ღვარგარეთელ მოჭადრაკეებზე და ... გან ყველაზე დიდი შეფასება მ... 18 წლის ამერიკელი მოჭადრაკის ... ფიშერის თამაშს, რომელიც სულ ... რო და უფრო სრულყოფილი ხდება.

ბოტვინიკი მოკლედ შეეხო გა... ხულზე ჩატარებულ მის მატჩ-რევა... მიხეილ ტალთან და აღნიშნა ტ... სუსტი მომზადება ამ რევანშისათვის ... ილაპარაკა ტალის ფენომენალურ ნ... ჭადრაკში და როგორც მომხიბ... კომბინაციების ავტორი იგი ალიოხ... მაღლაც კი დააყენა. ამასთან, აღ... ნა, რომ ტალი ცალმხრივად უყ... ჭადრაკს, სათანადო მნიშვნელობას ... ანიჭებს შეჯიბრებისათვის წინას... მზადებას, საჭადრაკო პარტიების ... ლიზს, რასაც არ შეიძლებოდა უარ... ფითი შედეგი არ მოეტანა მისთვის.

ბოტვინიკმა პასუხი გასცა მრავალ ... ინტერესო შეკითხვაზე.

ლექციის შემდეგ დიდოსტატმა ს... ფლორმა ერთდროული თამაშის სე... გამართა 30 დაფაზე. დიდოსტატ... პარტია თავის სასარგებლოდ დაამთ... პირველთანრიგოსანმა რ. კიკიანმა. ... ზე დაამთავრეს შეხვედრები დოც... მანიამ, ასისტ. ე. დოქსოპულომ. ... დენტებმა ჯ. ფანცხავამ, ნ. ხვიჩია... ნოვოსელცოვამ, ვ. ჯაფარიძემ, ი. ... ლიშვილმა, ჯ. კაკუშაძემ, თ. ჩოჩია...

სურათზე: მსოფლიოს ჩემპიონი ... რაკში, ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტო... რი მიხეილ ბ ო ტ ვ ი ნ ი კ ი.

რედაქტორი ირ. ვეშაპი...

რედაქციის მისამართი: ქ. თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი, № 1. ტელეფონი 9—88—84

ი. ბ. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობის სტამბა, ი. ჭავჭავაძის გამზირი № 1, ტირაჟი 2000, უე 02863